

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	18 Lei.
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătrar de an	4 1/2 "
Un număr	35 bani

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărațiune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Cinstea, numele cel bun și gloria omenească.

(Stărsit)

De asta trebuie chiar să te bucuri, căci împreună cu altele Dumnezeu îți va face muștrarea că te-ai făcut părtaș de onoare. Sau nu vezi tu că Dumnezeu — între alte binefaceri — dă și această muștrare prin prorocul: „*Eu am ridicat din fiii voștri profesii și din tinerii voștri sfinți?*” (Amos 2,11). Tu câștigi deoi măcar asta că nu vei fi supus unei pedepse mai mari. Căci cel ce nu e onorat în viața aceasta, ba e chiar batjocurit și n'are parte de nici un cuvânt bun, ci e prigunit și scuipit, acela, deși nu va câștiga nimic, totuși va câștiga cel puțin atâta, că nu va avea să răspundă pentru onoarea care i-au dat-o cei împreună servitori cu dânsul. Ba el în chipul acesta va câștiga și alte multe lucruri: va fi modest, umilit și — dacă se va privi mai de aproape — chiar de ar yrea, nu va fi trufaș. Iar cel ce are parte de mare onoare, pe lângă răspunderea pentru multe datorii, e împins încă și la aroganță și la glorie deșartă, și devine sclavul oamenilor. Și, după ce tirania asta a tot crescut, cel cuprins de dânsa e constrins a face multe lucruri chiar în contra voiei sale.

Știind noi dară că mai bine este a fi nerecunoscut, decât a sta în vază mare, apoi să nu căutăm onoruri, ci să le răspingem și pe cele ce ni se ofer, să ne desfacem de ele și setea de dânsule s'o stingem. Acestea vi le spun atât vouă capilor, cât și vouă supușilor. Căci sufletul, căruia îi este sete de onoare și de glorie, nu va vedea împărăția cerurilor. Nu-i acesta cuvântul meu, nici nu vorbesc eu cuvintele mele, ci ale Spiritului dumnezeiesc. Da, el nu va vedea împărăția cerurilor, chiar de ar exercita virtutea, căci zice: „*Ei își iau plata lor*” (Mat. 6,5). Deci cel ce nu-și iea plata cum să nu vadă împărăția cerurilor? Eu nu opresc năzuința după glorie,

dar vreau să năzuiesc după gloria cea adevărată care este la Dumnezeu. „*A căruia laudă*” — zice — „*nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu*” (Rom. 2,29). Noi să fim pioși în ascuns, nu să fim masocați cu închipuire mare, cu strălucire deșartă și cu fățarnicie. Să aruncăm de pe noi pielea de oaie, ba... să fim în adevăr oi. Nimic nu-i mai mizerabil decât gloria din partea oamenilor. Căci spune-mi tu mie, dacă vezi o ceată de copii mici — înțeleg sugători — oare vei pofti glorie dela dânsii? Așa o socotință să ai și față cu gloria tuturor oamenilor, din care cauză se și numește ea glorie deșartă. Nu vezi măștile ce și le pun cei de pe scenă, cum sunt de frumoase, cum sunt de strălucite, cum sunt croite după legile cele mai acurate ale frumuseții? Poți să-mi arăți aievea o față așa de frumoasă? Nici odată! Așa dar cum? Oare te va cuprinde cândva dorul de dânsule? Nu! Și de ce? Pentru că sunt deșerte și imitează numai frumuseța, dar nu s'frumuseța. Tot așa de deșartă e și gloria lumească, ea imitează numai gloria, dar nu-i glorie adevărată. Numai aceea rămâne glorie adevărată, care-i firească și se află în lăuntrul nostru, iar aceea ce-o îmbrăcăm pe din afară ascunde adese ori urâciunea noastră, o ascunde de oameni și numai până ce înserează (adecă până ce închidem ochii de veci). Dar când ne-am împrăștiat dela teatru și măștile sunt depuse, atunci se arată fiecare precum este aievea. Să nu urmărim deci adevărul, pare că am fi pe scenă și am avea masca fățarniciei. Căci spune-mi tu mie, ce lucru frumos este a fi privit din toate părțile de mulțime? Numai o glorie deșartă și nimic alta. După ce-ai venit acasă și te afli singur, pe loc s'au stins toate. Fost-ai pe piață? Atras-ai privirile celor de acolo? Ei, și încă mai ce? Nimic! S'au stins gloria și a perit ca fumul. Să iubim noi dară lucruri atât de trecătoare? O, ce nebunie, o, ce orbire? Deci numai asta una s'o avem în vedere și anume: cum ne va lauda Dumnezeu. Dacă vom privi-o aceasta, nici odată nu vom vâna aplausele oamenilor, ci și de vom avea parte de ele, noi

le vom disprețui, vom râde și vom scuipi de dânsele, și ne vom simți ca și când în loc de aur am primi lut. Nu te lăsa laudat de nime, că nimic nu-ți folosește; și, de te batjocurește, nimic nu-ți strică. Din partea lui Dumnezeu și una și alta aduce ori folos ori daună, iar din partea oamenilor toate sunt deșerte. Noi și'n această privință ne vom face asemenea lui Dumnezeu, că El n'are lipsă de glorie din partea oamenilor, de oarece zice: „*Eu nu primesc onoare dela oameni*“ (Ioan 5, 41). Spune-mi, mic e acest lucru? Dacă nu vrei să disprețuiești gloria, apoi zi: *Disprețuind-o, mă fac asemenea lui Dumnezeu!* și pe loc vei disprețui-o. Nu e cu puțință să fie omul servul gloriei și să nu fie servul tuturor oamenilor, ba chiar mai serv decât sclavii. Căci noi nu dăm servilor noștri porunci atât de aspre, cum li dă setea de glorie aceluia, pe cari îi ține prinși. Ea îi face să vorbască și să sufere lucruri infame și de rușine — și mai cu samă când îi vede că ei ascultă de dânsa, atunci și mai tare li poruncește. Să fugim deci, vă rog, să fugim de astă sclăvie! Dară, întrebă tu, cum vom putea fugi? Dacă vom avea pricepere adevărată pentru lucrurile de aici — dacă știm că viața aceasta este un somn, o umbră și nimic alta, atunci ușor vom învinge setea de glorie, și nu vom fi prinși de dânsa nici în lucrurile cele mici, nici în cele mari. Iar dacă n'o disprețuim în lucrurile cele mici, vom căde în ghiarele ei și în lucrurile cele mari. Să depărtăm deci izvoarele ei! Acestea însă sunt nebunia și sufletul înjosit. Dacă vom avea însă suflet mare, atunci ni va fi cu puțință a disprețui și gloria din partea oamenilor, a ne îndrepta și mintea către cer și a câștiga bunurile de acolo, cari sunt statornice și vecinice.

Ca să câștigăm acelea bunuri statornice și vecinice, să râvnim fiecare în pribegia noastră pământescă numai cinstea, numele cel bun și gloria ce pot sta înaintea ochilor lui Dumnezeu.

Preotul C. MORARIU.

Predică

pentru praznicul Sf. mare mucenic Dimitrie.

Sluga nu este mai mare decât stăpânul.
(Ion 15, 20).

Fraților,

Din ambele evanghelii ce s'au citit astăzi, am văzut cum însuși Dumnezeu Mântuitorul spune că ucenicii Lui vor avea necazuri în lume, vor fi persecutați, vor fi luați în răs și urâți de toți, pentru numele Lui. Vor fi ca niște oi în mijlocul lupilor.

Dar, pe lângă acestea, le spune totodată: să nu se teamă, să fie înțelepți ca șerpii, și blânzi, fără de răutate, ca porumbeii.

Le spune să-și aducă aminte că sluga nu e mai mare decât stăpânul; că adică, dacă El a fost prigonit și a suferit, și ei vor fi prigonți și vor suferi. Și cel ce va răbda până la sfârșit, acele se va mântui.

Și mai departe, zice El ucenicilor întristați și prigonți; „Adevăr zic vouă, că voi veți jeli, iar lumea se va bucura; voi vă veți întrista, dar întristarea voastră va fi spre bucurie“ (Ion 16, 20).

Dacă reflectăm puțin asupra acestor cuvinte, vedem cât sunt ele de adevărate. Vedem cum s'au împlinit ele în decursul timpurilor.

În adevăr, cine au fost prigonți mai mult, cine au suferit mai mult foame, sete, închisori, bătăi, chinuri atât de grozave, de te miri, cum s'au mai putut născoci de mintea omenească? Cine alții, decât Apostolii Domnului, ucenicii Lui, decât sfinții și martirii, cari L-au mărturisit înaintea oamenilor și cari au mers pe urma învățăturilor Sale, cu fapta și cu cuvântul?

Cine apoi se bucură de fericirea eternă, de bunătățile pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s'au suit? Pe cine ferește Biserica și lumea creștină, instituindu-le sărbători și sărbătorindu-i cu laude și cu cântări, și-i va ferică și sărbători cât va fi lumea? Cine alții sunt aceștia, dacă nu tot ei și cei ce le-au imitat exemplul?

Noi, pentru ce ne-am adunat astăzi în acest lăcaș al Domnului, dacă nu să fericim, să încununăm cu laude și cu cântări pe unul din acești ucenici ai Domnului, pe Sf. și marele mucenic Dimitrie care a suferit cea mai îngrozitoare temniță și care a fost omorât cu sulite, pentru că a mărturisit pe Domnul Hristos înaintea oamanilor.

Da, ei au răbdat până la sfârșit și s'au mântuit. Au plâns și s'au jeli, s'au întristat, și iată că, după cum a zis Domnul, întristarea lor le-a fost spre bucurie.

Din viața Sf. Dimitrie, ca și din viața tuturor sfinților, învățăm că întristarea, suferința este calea bucuriei, a fericirii. Dar să medităm mai bine asupra acestui adevăr, care este una din principalele baze ale moralei creștine.

Fraților, ca oameni, necazurile, suferințele sunt nedespărțite de noi. Ca creștini, ele sunt, pentru noi, o datorie. Ca fii ai lui Adam, noi ne naștem în păcatul său, și sub sentința pronunțată contra lui: „*În sudoarea feții tale, vei mânca pâinea ta*“.

La intrarea sa în lume, copilul găsește această nenorocită moștenire, care-l așteaptă, în posesiunea căreia intră chiar din acel moment.

Prima lui senzațiune este durerea. Primul lui cuvânt este un strigăt plângător. Din acel moment, începe șirul necazurilor, al suferințelor, cari nu se mai termină decât cu moartea, culmea suferințelor. Dacă Dumnezeu, acordând un copil unor părinți, le-ar arăta tot ceiace, în cursul vieții, copilul va avea să sufere, acești părinți nu ar plânge ei amar nenorocirea că au devenit părinți?

Da. Noi suntem, pe acest pământ, moștenitorii unui părinte vinovat și vina aceasta, moștenirea aceasta, noi o mărim prin propriile noastre păcate. Suferința este plata păcatului. Cât timp păcatul n'a fost, n'a fost nici suferința.

Și dacă, în calitate de urmași ai unui părinte vinovat și ca vinovați noi înșine, suntem condamnați să suferim, apoi, în calitate de creștini, de ucenici ai Mântuitorului, care a fost răstignit pe cruce, suntem datori să suferim. „*Sluga nu este mai mare decât Stăpânul*“. Dacă Stăpânul arată drumul pe care să meargă sluga, el p'acel drum trebuie să meargă, mai ales dacă însuși stăpânul a mers înainte, și mai ales dacă drumul acela duce la fericire.

Mântuitorul nostru, Stăpânul nostru, ne-a arătat că drumul care duce la fericire nu e altul decât drumul suferinței. Și pe acest drum întâi El a mers și a zis: „*Cel ce voeste să vie după mine, să se lepede de sine să-și ia crucea și să-mi urmeze*“.

Așadar, dacă voim să fim creștini adevărați, adevărați ucenici ai Domnului, pe drumul acesta trebuie să mergem: pe drumul crucii, pe drumul suferinții. Pe drumul acesta au mers Apostolii Mântuitorului. Pe drumul acesta au mers toți adevărații Lui ucenici, sfinții și martirii. Pe drumul acesta a mers și Sf. Dimitrie, pe care îl prăznuim astăzi. Și pe drumul acesta mergând ei, cu adevărat au ajuns la bucuria, la fericirea eternă.

Dar suferințele nu sunt numai plata păcatelor. Cine nu știe că au fost și sunt și drepti cari suferă. Ba aceștia au suferit și suferă mai mult.

Necazurile, suferințele sunt niște excelente mijloace în mâna lui Dumnezeu, prin care ne cheamă la datorie, prin care ne face să ne îndreptăm, prin care ne încercăm, spre a ne întări în credință.

În adevăr. Când suntem în fericire, uităm menirea noastră pe pământ. Când suntem îmbelșugați de toate bunătățile pământului, disprețuim florile cerului. Ocupați de bunurile peritoare, neglijăm pe cele eterne. Patimile, plăcerile pământești ne orbesc, ne fac să uităm pe Dumnezeu și mântuirea noastră. Și cu ce se poate vindeca mai sigur această orbire a noastră? Cu ce altceva, dacă nu cu amărăciunea suferințelor? Numai suferința ne deschide ochii su-

fletului, numai ea ne face să vedem golul și deșertăciunea lucrurilor pământești.

Suferința, zice un părinte bisericesc, este cea mai bună doctorie. Ea nu este amară și nu ustură, decât numai pentru a ne vindeca, pentru a ne curăți de nedreptăți, de păcate.

Veți zice, poate, pentru ce Dumnezeu bunătăților nu ne-a dat El altă cale către viața veșnică, decât calea suferinței? Pentru ce nu întrebuițează El alte mijloace?

Dar, care mijloace, fraților? Sănătatea, bunătățile, fericirea? Le întrebuițează și pe acestea, dar, de cele mai multe ori, ele ne fac să uităm pe Cel ce ni le trimite. Învățatură și exemple? Dar ce învățaturi mai înțelepte, ce exemple mai sfinte putem avea decât învățăturile și exemplele Mântuitorului? Și totuși ele ne lasă reci. Noi facem tot ce știm noi.

Dar cine suntem noi să dăm învățatură lui Dumnezeu? Cine suntem noi să discutăm mijloacele, pe care Dumnezeu le întrebuițează asupra creaturilor Sale?

Dumnezeu, fraților, știe mai bine decât noi ceiace ne trebuie, ceiace ne este de folos. Dacă suferința nu ar fi fost un act de dreptate și dacă ea nu ne-ar fi necesară, El n'ar fi lăsat-o pe pământ. Dacă suferința n'ar fi fost necesară, oare ar fi lăsat Mântuitorul pe ucenicii Lui cei mai iubiți să sufere? Ar fi lăsat El să sufere amărăciunile cele mai grozave, pe iubita Sa Mamă, decât care nimenea n'a fost mai curat înaintea lui Dumnezeu și decât care nimenea nu s'a supus mai desăvârșit la voia Lui? Dacă suferința n'ar fi fost necesară pentru mântuirea noastră, ar mai fi suferit El torturile răstignirii pe cruce, El, care n'a avut nici un păcat! Nu fraților. Mântuitorul a găsit că cel mai bun mijloc pentru mântuire, cel mai bun drum către fericire este suferința. Experiența tuturor sfinților, din toate timpurile, ne dovedește aceasta.

Acum, dacă este adevărat că numai amărăciunile, durerile, suferințele fac pe sfinți, dacă numai prin mijlocul lor ne putem mântui, putem câștiga fericirea eternă, și dacă toți oamenii de pe pământ suferă, nu însemnează că toți se fac sfinți, că toți se mântuesc, că toți pot câștiga fericirea eternă. Nu însăși amărăciunile, durerile, suferințele ne fac plăcuți înaintea lui Dumnezeu, ci motivul pentru care le îndurăm și modul cum le îndurăm.

Nu suferințele îndurate pentru răutățile noastre, pentru fapte rele, pentru crime, pentru păcate făcute cu știință și voință; nu suferințele îndurate fără credință în Dumnezeu au puterea de a sfinți pe cei ce le îndură, ci suferințele îndurate de cel credincios în Dumnezeu, îndurate de el pentru împlinirea voei lui Dumnezeu și

îndurate cu răbdarea până la sfârșit, fără să murmure, fără a căuta să-și răzbune.

Exemplul Sf. Dimitrie ne dovedește pe deplin aceasta. El a suferit chinurile morții și moartea, numai pentru credință. Deși ocupa un loc de frunte în armata Împăratului Maximian și se bucura de mare cinste și trecere, totuși nu s'a rușinat și nu s'a înfricoșat să mărturisească sus și tare că el e creștin, atunci când creștinii se persecutau și se chinuiau cu cele mai grozave munci. Pentru credința în Dumnezeu, a părăsit totul, a părăsit demnitățile și onoarea pământească, a părăsit averea lui, căci era bogat și a îmbrățișat din toată inima chinurile morții, având încredere și nădejde nestrămutată în Bunătatea și Dreptatea Dumnezeiască.

Fie ca exemplul Sf. Dimitrie să ne fie puzura vii în mintea noastră. Nimic să nu se oprească dela credința și mărturisirea credinței în Dumnezeu. Iar dacă, pentru aceasta, întâmpinăm oarecare necaz, durere, suferință, fie ele oricât de grozave, să le îndurăm cu supunere la voința lui Dumnezeu, cu nădejde în Dreptatea și Bunătatea Sa, cu răbdare până la lepădarea de toate ale noastre, până la lepădarea de noi înșine, până la sfârșit, căci numai atunci suferințele noastre ne vor mântui, ne vor sfinți și pe noi.

Să ne gândim că și Mântuitorul a suferit. Și a suferit nu pentru El, ci pentru alții: pentru noi. Deci dar, noi, ucenicii Lui, slugile Lui, cum nu vom suferi? *Sluga nu e mai mare decât stăpânul. Amin.*

Pr. N. Runceanu.

Religiositatea și preoțimea.

Adeeseori ni-e dat să auzim dela particulari și să cetim prin revistele și ziarele noastre, că religiositatea cu toate manifestările ei e în decadență la noi, și precum e și natural, constatarea aceasta, e însoțită de o droaie de tânguiri, acuzări și propuneri. Acuza pentru faptul acesta nu prea îmbucurător în primul rând cade bineînțeleas asupra preoțimei. „Mă rog toate sunt degeaba, noi nu avem o preoțime la înălțarea chemării ei și pentru aceea avem o așa de posomorită fizionomie religioasă-morală, precum o avem. Preoții noștri ar trebui constrânși cu foc și cu fier să se puie pe lucru și atunci vieța religioasă-morală, se va ivi dela sine.“ Sincer mărturisim că de câteori auzim cuvinte de aceasta sau altele asemănătoare acestora ne aducem aminte ce adâncă înțelepciune se ascunde în națiunea biblică despre păcatul strămoșesc. Strămoșul nostru Adam deși a auzit prea bine po-

runca lui Dumnezeu nu s'a rușinat să deie pe nevinovatul, când a călcat-o, și a pus vina pe Eva. Străbuna noastră iarăși la rândul său a încercat să se spele cu diavolul îmbrăcat în piele de șarpe. Va să zică, diavolul, care făcând stricăciuni e numai consecvent firii sale, e de vină că am pierdut raiul, nu slăbiciunea protopărinților noștri. Oamenii cei de astăzi nu se desmint deloc de a fi adevărații fii ai celei dintâi perechi de oameni și dâșii au o puternică aplicare, chiar ca și Adam și Eva, de a face responsabilă toată lumea pentru nefericirea lor și niciodată nu le pică în minte să caute greșelile în propriul lor suflet.

Dacă cineva bunăoară s'ar acăța de o sârmă electrică și ar păți-o rău, pentru faptul acesta nimăruia nu i-ar veni în minte să acuze învățătorii că nu au pus destul pond pe tratarea electricității în școală, dacă cineva însă e decăzut moralicește, nimeni nu vrea să vadă o jertfă a cugetării proprii greșite, ci cauza se caută în afară. Și dacă din nefericire starea această tristă se extinde asupra mai multor indivizi din o societate, atunci problema e delegată ușor. Pentru orice rătăcire morală o singură instituțiune poate fi responsabilă: *biserica*. În lipsa catehizației, a devotamentului, a jertfirei până la extrem a preoților se caută rădăcinile tuturor buruenilor veninoase din societate.

Este departe de noi, ca ceriul de pământ gândul, de a afirma, că preoțimea nu poartă nici o vină pentru starea unei societăți în sânul căreia muncește. Incontestabil, că o preoțime mântuită de chinurile existenței și într-o adevăr bine pregătită pentru misiunea ei are în măsură mare posibilitatea de a-și valadită părerile sale în societatea care trăiește. Răspunderea întrebării, că întrucât a ajuns preoțimea noastră ambele stadii amintite, pentruca să poată deveni aceea ce pretindem noi să fie, o lăsăm pe seama acelor bărbați, cari formează prin cugetarea și munca lor conștiința societății noastre. De astădată numai teza aceea voim să o apărăm, că oricât ar fi de grandioasă activitatea preoțimei noastre, fără concursul nostru al tuturor, fără jertfirea greșelilor noastre proprii, acel adânc proces sufletesc care se cheamă vieță religioasă-morală nu va veni niciodată. Dovedim cu istoria, dascălul vieții. Cel mai mare și mai desăvârșit preot pe pământ a fost însuși Domnul nostru Isus Hristos. Cine poate să aibă un exterior mai serios și mai impunător decât Mântuitorul lumii? Cine poate să facă toate bunătățile ce le-a făcut fiul lui Dumnezeu, cine poate să aducă mai mare jertfă decât El? Și totuși, farizeii și cărturarii cum i-s'au împotrivit, din ce accentuă Isus mai tare, că spiritul înviorează iară litera omoară, dâșii apărau cu mai mare înverșunare

formele externe neglijând esența. Domnul nostru Isus Hristos a întrebât în plin public: „Cine mă poate vădi de păcat?” și totuși poporul de mila căruia a suspinat El atât de adescori, și căruia i-a făcut atâtea bunătăți, a strigat cu toată puterea pieptului să-l răstignească pe cel mai mare și mai desinteresat binefăcător din lume.

Care a fost cauza purtării fariseilor și a poporului față de Isus Hristos căruia nu i-au putut răspunde nici un cuvânt? Răspunsul este: **răutatea și ignoranța omenească.** Ori cât am fi de optimiști trebuie să concedem că aceste două însușiri diabolice ale omului s'au opus în trecut și se opun și astăzi *religiosității și culturii adevărate.* În fiecare om, pe lângă însușirile frumoase este și o parte diabolică. Friedrich cel Mare zicea: » *Cine crede că oamenii sunt buni, acela nu cunoaște vasa aceasta.* » Iar divul Goethe a răspuns unui admirator al său: » *Dragul meu, ar trebui să trăiești atât de mult ca mine și să experiezi atâtea ca mine, ca să știi ce mizerabili sunt oamenii.* »

Iată deci dovezi destul de tari, cred că oricât ar fi zelul, răbdarea și înțelepciunea preoțimei de mare și răutatea și ignoranța omenească este un foarte puternic factor opozițiv. Omul care din an în an cunoaște tot mai bine toate puterile naturii și le subjugă, pe sine însuși nu se cunoaște sau nu vrea să se cunoască și să se stăpânească.

Cu religiozitatea chiar așa stam ca și cu muzica. Cel mai celebru măiestru poate să-ți cânte la ureche cât va vrea, dacă însuși nu ții în mână violina și arcușul și nu te năcăjești azi și mâine ori ani întregi, nu vei ajunge niciodată să cânti din instrumentul acesta. Nu este meșteșug pe lume, care să se poată învăța fără chin, fără jertfă personală, numai religiozitatea ar fi acel proces sufletesc radical, care s'ar putea efecțua numai prin ajutor extern? Ideia aceasta greșită ne face să acuzăm pe toată lumea pentru chaosul nostru sufletesc și numai pe noi înșine să ne scăpăm din vedere. Ori cât ar fi ajutorul din afară de mare, fieștecare va trebui singur să împlinească cuvintele Mântuitorului lumii » *De voiește cineva să vie după mine să se lapede de sine și să-și ia crucea sa și să-mi urmeze.* » (Matei 16. v. 24). Deci oricât ar fi preoții de excelenți nu se pot lăpăda de sine în locul D-tale, aceasta trebuie să o faci D-ta singur, dacă ai dorința de a ajunge om religios-moral. Pe terenul religios-moral numai atunci vom putea seceră succese frumoase, dacă alătura de munca păstorilor sufletești va merge paralel munca personală a credincioșilor. Credincioșii noștri vor trebui să se obicinuiască a face reflexii nu numai asupra purtării preoților ci, și asupra purtărilor lor proprii.

Din trândăvia și disconcentrarea sufletească a credincioșilor fără munca lor personală, nici cei mai deosebiți preoți nu vor reuși să facă isvoare de fericire. Tuturor tânguiriilor și acuzațiilor noi preoții le opunem aceste două dorințe: *întâi vom să vedem o voie, sinceră și puternică dorință după o frumoasă viață religios-morală din partea credincioșilor noștri și a doua: când e vorba de edificarea lor sufletească să concurgă și dânsii cu munca proprie.*

Dr. Ștefan Cloroianu.

Apel către toți Români.

Pentru un muzeu istoric al anilor 1848-1849
în casa lui Avram Iancu din Vidra.

În 10 Septembrie anul viitor (1921) se împlinesc 50 de ani dela moartea marelui erou național Avram Iancu, regele Munților Apuseni și conducătorul Românilor în anii vijelioși 1848—1849. Peste alți trei ani (1924) se împlinesc 100 de ani dela nașterea lui. Tot atâtea prilejuri, deci, pentru noi de a ne cugeta din bună vreme la o cât mai deamănă sărbătoare.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” cu sediul central în Sibiu, dar cu ramificații întinse în întreg Ardealul, Banatul, Crișana și Maramurașul, voește să aranjeze, între altele, cu aceste prilejuri și un muzeu istoric al Munților Apuseni, mai ales cu privire la marea mișcare din anii aceia, în casa lui Avram Iancu din Vidra, casă ce e în proprietatea „Asociațiunii”, întegrită cu încăperi potrivite anume pentru muzeu.

Sunt atâtea lucruri de cules, care astăzi se mai găsesc ascunse prin casele vrednicilor noștri Români de pretutindeni, mai ales prin ale bravilor noștri Moți, dar ca mâne cine știe, dacă se vor mai păstră. De aceea credem că e o datorie națională primordială, ca toate amintirile istorice, care le mai putem strânge încă, să le strângem cât mai neamănat în proiectatul muzeu.

Așa ar fi *tablourile, desemnele, fotografiile, stampele, gravurile*, etc. care reprezintă pe eroii noștri naționali de atunci. Avram Iancu (sunt cunoscute mai multe portrete ale lui, dar încă nu toate), Protopopul Simion Balint, tribunii Andreica, Clemente Aiudeanu, Buteanu, Dragoș, Corcheș, Vlăduț, Simionuț, Ecaterina Varga, Pelagia Roșu; prefectii Axentie Severu, V. Moldovanu și alții, și alții.

Vederi de ale comunelor și câmpurilor de luptă mai însemnate: Abrud, Mărișel, Fântănele, Buceș, Aiud, Mihălț ș. a.

Arme din acel timp: puști, pistoale, lănci, tunuri de cireș, buciume (tulnice), goarne,

trompete, dobe, ghioage, măciuci, furci de fer, coase, pumnale ș. a.

Costume (șăpci sau capele, pălării, sumane, cioareci, opinci de atunci, eventual uniforme diferite de legionari și glotași, inele ș. a.)

Chipuri ce reprezintă grupuri de ostași, scene din viața de tabără, încercări de luptă ș. a. lucrute în miniatură din ghips, din lemn, ceară, sau alte materii.

Apêe, proclamațiuni, zicre, memorii, însemnări, notițe, scrisori, eventual chiar *corespondența* întreagă a diferitelor personaje istorice. *Cărți, studii, hărți*, cu referință la trecutul istoric al Munților Apuseni, și mai ales la mișcarea din 1848—1849.

Trebue culese apoi, până când le mai știu contemporanii sau cei ce le-au auzit dela contemporani feliuritele *tradiții, legende, povestiri, anecdote, snoave, amintiri, versiuni* despre oamenii mari de atunci, despre luptele din diferite localități, *poesii populare* ș. a.

Obiecte purtate ori folosite de personalitățile de seamă de atunci, arătându-se la fiecare *proveniența* lor (de unde și dela cine sunt?) *data* (când s'au făcut sau întrebuințat, împrejurările și alte amănunte de interes pentru cunoașterea oamenilor și timpurilor de atunci.)

Aceste și alte obiecte, risipite în atâtea case particulare, nu pot fi privite de toți Români, — adunate însă la un loc ele sunt un mare bun comun, un adevărat tezaur național.

Sperând că oamenii noștri vor înțelege însemnătatea lucrului și ne vor da mână de ajutor la adunarea diferitelor obiecte, precum și la aranjarea lor, rugăm pe toate persoanele, care au asemenea obiecte să le predea agențurii comunale a Asociațiunii pe adresa d-lui Traian Banciu, preot în Vidra de jos, sau d-lui Petru Popovici, protopop în Câmpeni, sau d-lui Dr. Laurențiu Pop, avocat, directorul despărțământului Abrud al Asociațiunii, — unde vine mai la îndemână donatorului. Eventuale dorințe și informațiuni sunt a se comunica

bioului central al

Asociațiunii Sibiu, strada Șaguna Nr. 6.

S T I E R I

Nouii noștri arhieriei. La încheierea foii noastre aflăm, că Prea Sfinția Sa părintele vicariu episcopesc *FILARET MUSTA*, a fost hirotonit întru arhieru în catedrala din Sibiu, Marți în 5/18 Octomvrie a. c, iar Duminică în 3/16 Octomvrie a. c, în aceeaș catedrală a a fost hirotonit întru arhieru și Prea Sfinția Sa părintele vicariu arhiepiscopesc *Dr. ILARION PUȘCARIU*. Hirotoniile le-a săvârșit Î. P. S.

Sa Dl arhiepiscop și mitropolit *Nicolae*, cu azistența PP. SS. LL. *Ioan* al Aradului, *Iosif* al Caransebeșului și *Roman* al Orăzii-mari, încunjuțați de înaltul cler al mitropoliei noastre. Cronicari ai vremii, însemnăm cu deosebită satisfacție și mândrie aceste noi și binemeritate arhierii, dat fiind, că nouii noștri Preasfințiți, — dintre cari, Preasfințitul nostru Filaret a fost ales episcop al eparhiei caransebeșene încă în toamna anului 1908, dar neconfirmat de puterea guvernatoare de atunci —, sunt o rară podoabă a vieții noastre bisericesti, de numele cărora se leagă luminoase și prea frumoase pagini din istoria bisericii noastre de dincoaci de munți din era constituțională șaguniană a organizațiunii noastre bisericesti. Hotărîrea și actul Preasfințitului nostru sinod episcopesc de a împărtăși darul arhieriei acestor distinse fețe bisericesti, împlie de sinceră bucurie o largă pătură a credincioșilor mitropoliei noastre. Întru mulți ani, Preasfințiți părinți arhieriei!

Aniversarea nașterii A. S. Regale Princi-pelui nostru moștenitor Carol, s'a oficiat cu deosebită solemnitate Duminică în 3 Octomvrie v. a. c. în catedrala noastră. De față au fost toate autoritățile militare și civile, corpul ofițerilor, corpurile profesionale ale tuturor institutelor de învățământ în frunte cu directorii lor, întreg tineretul școlar și mulțime de credincioși. Rugăciunea de mulțumită a servit-o în cursul s. Liturgii P. O. D. protopresbiter Spiridon Șandru, asistat fiind de părinții protopresbiter George Petrescu și presbiter George Noaghea. Răspunsurile le-a dat corul reuniunii noastre de cântări din loc care, și de astădată, sub conducerea măiastră a Dlui profesor de muzică G. Bancea, a escelat ca și totdeauna. Preciziunea în executare, plinătatea, armonie și dulceața vocilor ne-a înălțat sufletele! „Imnul Regal” cântat la sfârșit de întreg publicul asistent, a umplut inimile de mândrie și a prilejuit manifestarea unui cald și fericit patriotism din sute de inimi românești.

Congresul nostru național-bisericesc, s'a deschis în cadrul solemnităților obicinuite Vineri în 1/14 Octomvrie a. c. în catedrala mitropolitană din Sibiu. În splendorul cuvânt de deschidere înalt Prea Sfinția Sa părintele mitropolit Nicolae, care presidează primul congres național-bisericesc dela urcarea Sa în scaunul mitropolitan, a atins cu cunoscutul dar al convingerii și al luminării, importante probleme ale unificării bisericesti și a școalei confesionale, cari cu o stăruitoare grabă se prezintă desbaterilor actualului marit congres. A urmat apoi verificarea mandatelor și alegerea comisiunilor pentru pregătirea desbaterilor congresuale. Ședințele congresului continuă.

În depozitul **LIBRĂRIEI DIECEZANE** se găsește tipăriturile și blocurile de dare pentru comunele urbane și rurale, conform ordinului dat de Porceptoratul (Staioramtul) respectiv. Afară de acestea se mai află în depozit și o mare cantitate de cernoală vărsată cu 12 Lei chilogramul.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ
CARANSEBEȘ.

Convocare.

Secția jud. Caraș-Severin a „Asociației inv. rom.” își va ține

Adunarea generală ordinară

Duminică în 17/30 și Luni în 18/31 Octombrie a. c. la Băile Herculane
cu următorul

PROGRAM:

Ședința I. Duminică în 17/30 Oct.

1. La ora 9 s. Liturghie împreună cu chemarea Duhului s.
2. La ora 10 deschiderea adunării și cetirea apelului nominal.
3. Raportul general și al casierului secției jud.
4. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor.
5. Disertația: „Creșterea caracterelor în școala primară”.
6. Chestia salarizării.
7. Aprobarea proiectului de statute.
8. La ora 14 masă comună; după masă excursii.
9. La ora 20 „Producția Reun. de cântări „Doina” din Cacova”.

Ședința II. Luni în 18/31 Oct.

10. La ora 9 referadele comisiunilor.
11. Chestia penziunei și a pensionarilor inv.
12. Disertația: „Rezultatele entuziasmului”.
13. Disertația: „Rentabilitatea stupăritului”.
14. Disertația: „Îmbrățișarea meseriilor”.
15. Reconstituirea secției.
16. Închiderea adunării.

Disertanții se vor designa de comitetul secției în ședința ce se va ține în presara ședinței I. Băile Herculane la ora 20, la care ședință, pe lângă membrii de comitet, vor participa și președinții subsecțiilor.

Chestia salarizării reclamă inominis prezența tuturor inv. conf. din județ.

Participanții să se anunțe pentru cvartir și banchet la Dl. dir. școlar N. Martinescu în Băile Herculane cel puțin cu 48 ore înainte de ținerea adunării.

Blecare din Lugoj, Sâmbătă în 16/29 Oct. la ora 10³⁰.

Toți cei iubitori de cultură sunt invitați respectuos a lua parte.

Oravița-mont. la 2/15 Oct. 1921.

Ștefan Drăgulescu

secretar.

George Lipovan

președinte

No 3438 Șc.

ex 1921

CONCURSE.

Din „Donațiunea Reuniunii învățătorilor români” se acordă pentru anul școlar 1921/22 patru (4) burse de câte *unasută (100) Lei*; la fii sau fiice de învățători sau învățătoare, sau la orfani de ai acestora, de religie gr. or. română din dieceza Caransebeșului, cari sunt avizați la ajutor și vor dovedi purtare exemplară și calculi buni din studii la școale medii, comerciale, industriale, militare, având întâietate fiii și fiicele membrilor Reuniunii donatoare.

Reflectanții au să subștearnă Consistorului până la 15 Noembrie st. n. a. c. petițiile ajustate cu următoarele documente originale sau copii autentice:

1. Estras de botez.
2. Certificat școlar de pe anul 1920/21.

3. Atestat dela oficiul parohial, prin care să se dovedească, că petentul sau petenta este fiu sau fiică de învățător sau învățătoare de religie gr. or. rom. din dieceza Caransebeșului și în fine,

4. Atestat de paupertate.

Preferinți vor fi cei ce se înscriu la Institutul pedagogic diecezan.

Petițiile intrate după termin sau neadjustate cu documentele de lipsă nu se vor lua în considerare.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară ținută în 7 Octombrie n. 1921.

Episcopul diecezan:

1—3

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan din 26 Iunie 1921 Nr. 2294 B. se escrie concurs pentru ocuparea postului de *paroh* în parohia de clasa II. din **Lugojel**, protopresbiteratul Lugojului, devenită vacantă prin repausarea preotului Constantin Chevereșan, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană.”

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jugere pământ arător, pentru care alesul preot va plăti dările.
2. Una grădină intravilană de 1200 □ m.
3. Stola uzitată.
4. Alesul preot are a-se îngriji singur de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți a-și înainta petițiunile instruate conform normelor din vigoare Prea On. oficiu protopresbiteral în Lugoj, și a se prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare, cu prealabila învoire a protopresbiterului tractual, în Sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, nu însă în ziua de alegere.

Lugojel din ședința comitetului parohial ținută la 15/28 August 1921. 2—3

Nicolae Șoșdean

președ. com. par.

Ioan Popescu

not. com. par.

În conțelegere cu mine: **Dr. Gheorghe Popovicu** protopr.

No. 3678 B. ex. 1921.

Acest concurs se publică cu adausul, că în senzul §-lui 29 al regulamentului pentru parohii și a decisului consistorial ddo 3 Martie și 12 Aprilie 1914 Nr. 3053, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. 33 ex. 1914, credincioșii sunt îndatorați a presta și birul parohial, care constituie o parte legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș din ședința consistorială ținută la 24 Septembrie 1921.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor Diecezan de ddo 12 Noembrie 1920 No. 2870/1920 se escrie concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea postului de *paroh* în a II-a parohie de clasa a treia în comuna **Bozovici** cu următoarele emolumente:

1. Sesiunea parohială de 32 jughere, pentru care alesul preot va plăti dările.
2. Salar anual 600. Lei, plătit în rate lunare.
3. Alesul preot are a se îngriji singur de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt rugați a-și înainta petițiunile de concurs comitetului parohial prin oficiul protopresbiteral din Mehadia, și a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare, cu prealabila învoire a protopresbiterului tractual în sfânta biserică, spre a-și arata desteritatea în cântare și oratorie, nu însă în ziua de alegere.

Bozovici din ședința comitetului parohial ținută în 26 Iunie 1921. 2-3

Ioan Ieva

notariu.

Gheorghe Mihailovici

președinte.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Pe baza ordinațiunii Ven. Conzistor diecezan ddo 16 Iulie 1921 Nr. 2895 B. ex 1921 se escrie concurs pentru ocuparea postului de *paroh* la parohia de clasa I din **Iam**, protopresbiteratul Biserica-Albă cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele :

1. Una sesiune parohială constătătoare din 26 jugere pământ arător și 6 jugere fânate, după care alegându-l paroh va suporta toate dările.

2. Două întravilane și anume: unul de 800[ ] și altul de 400[ ] și un estravilan de 800[ ].

3. Stola uzitată.

Se obsearvă, că în lipsa de casă parohială, alegându-l paroh singur se va îngriji de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și trimită recursele lor conform regulamentului pentru parohii adresate comitetului parohial din Iam, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Vêrșet.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din Iam, spre a-și arata desteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual, dar nici de cum în ziua alegerii.

Iam din ședința comitetului parohial ținută la 15 August 1921.

Pentru comitetul parohial :

Mihail Nica

preșud. com. par.

Gligorie Gligu

not. com. par.

Nr. 4053 B. ex 1921.

Acest concurs se publică cu adausul, că în senzul §-lui 29 al Regulamentului pentru parohii și a decisului consistorial ddo 3 Martie și 12 Aprilie 1914, Nr. 3053, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. 53 ex 1914, credincioșii sunt îndatorați a presta și birul parohial, care constituie o parte legală a dotațiunii preotești.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 24 Septembrie 1921.

Episcopul diecezan :

Dr. Iosif Tr. Badescu.

2-3

Pentru ocuparea *parohiei* de clasa III din comuna **Dalboșet** protopresbiteratul Mehadiei remasă vacantă în urma abdicării preotului Nicolae Câmpian, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Venitele parohiei sunt :

1. Leafa fixă de 300 Lei pe an în care se cuprinde birul parohial și slujba înmormântării simplă după obiceiul local.

2. Una sesiune parohială de 32 jugere.

3. Casa parohială cu grajd dimpreună cu grădină aparținătoare.

4. Taxele stolare obicinuite.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și trimite petițiunile lor dimpreună cu documentele cuvenite adresate comitetului parohial prin oficiul protopresbiteral al Mehadiei și a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare cu prealabila învoire a protopresbiterului tractual în sf. biserică, spre a-și arata desteritatea în cântare și oratorie, nu însă în ziua alegerii.

Dalboșet din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 August 1921. 2-3

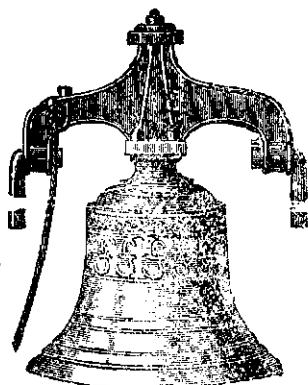
Ion Boboloși

președ. com. par.

Stefan Marin

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,
turnătorie de clopote
și fabrică de scaune de fer pentru clopote
TIMIȘOARA-FABRIC.

29-52

Calculări de preț să trimit gratuit.